Α'γιος Κύριλλος, ὡς ἄνθρωπος ὁπῶ ἦτον, εἶχε κάποιόν τι πάθος ἀνθρώπινον· ἀλλὰ πάλιν ἐδιόρθωσε τὸ τοιοῦτον πάθος μὲ θαυμάσιον τρόπον. ποῖον δὲ ἦτον τὸ πάθος; καὶ ποία ἐσάθη ἡ τότε διόρθωσις; ἀκούσατε. Ὁ μέγας Κύριλλος, μὲ τὸ νὰ εἶχε συγχρωῆ καὶ θεῖον τὸν Πατριάρχην Θεόφιλον, τὸν ἐχθρὸν τῶ Α'γίε Γωάννε τῶ Χρυσοστόμε, καὶ μὲ τὸ νὰ ὑπίστευεν ὡς ἀληθῆ, τὰ ψεύδη κατηγορήματα ὁπῶ ἔλεγαν κατὰ τῶ Χρυσοστόμε οἱ ἐχθροί τε, ὄχι ἀπὸ κακίαν, ἀλλὰ ἀπὸ ἁπλότητά τε καὶ ἀκακίαν, καθὼς εἶναι γεγραμμένον „ ἄκακος αὐτὴρ πιστεύει „ παντὶ λόγῳ· ἀπὸ αὐτὰ λέγω τὰ δύω αἴτια, ἔφθασε νὰ λάβῃ ὁ Θεῖος Κύριλλος κακὴν ὑπόληψιν ἐναντίον τῶ Α'γιωτάτε καὶ θείε Πατρὸς ἡμῶν Χρυσοστόμε. Ὅθεν ἐθυμόνετο κατ' αὐτῶ, ὄχι μόνον ὅταν ἔζη ἀκόμη ὁ θεῖος Χρυσόστομος, ἀλλὰ καὶ ἀφ' ὅ ἐτελεύτησε. διὰ τοῦτο καὶ τὸ ὄνομά τε ἤθελε νὰ μνημονεύῃ εἰς τὰ δίπτυχα μὲ τοὺς ἄλλων δυσεβῶν Πατριαρχῶν, καθὼς ἦτον συνήθεια. Ἔγραψεν εἰς τὸν θεῖον Κύριλλον, ὁ μὲ τὸν Α'ρσάκιον ἡγούμενος Παζιάρχης Κωνσταντινουπόλεως Α'ττικὸς, ἀθυμαίνοντάς τε, πῶς καὶ αὐτὸς ἦτον οὗας ὑπὸ τοὺς ἐχθροὺς τῶ Χρυσοστόμε· ἀλλ' ὕστερον κοχλάζόμενος τὸ ἀθῷον καὶ ἀνέγκλητον τῶ Α'γίε ἐκείνε ἀνδρὸς, μετενόησεν εἰς τὸ πρότερον σφάλμα τε, καὶ ἐσυναρίθμησε τὸ ὄνομα τῶ Χρυσοστόμε ὁμῶ μὲ τοὺς Α'γίους, καὶ τὸ ἐμνημόνευεν. ὁμῶ δὲ καὶ συμβουλεύοντας τὸν Α'γιον ἀδελφικῶς, καὶ παρακαλῶντάς τον νὰ κάμῃ καὶ αὐτὸς τὸ ἴδιον, νὰ γράψῃ τὸ ὄνομα τῶ Χρυσοστόμε εἰς τὰ δίπτυχα, καὶ νὰ τὸν μνημονεύῃ· ἀλλ' ὁ θεῖος Κύριλλος δὲν τῶ ἤκουε, μὴ θέλωντας τάχα νὰ κατηγορήσῃ τινὰ καὶ τῶ Χρυσοστόμε ὅπου Θεοφίλε ἡγουμένου Συνόδου.

Ἔγραψε μὲ ταῦτα εἰς τὸν αὐτὸν θεῖον Κύριλλον καὶ ὁ Α'γιος Γ'σίδωρος ὁ Πηλουσιώτης, συγχρωῆς αὐτῶ ὤν, καὶ παλαιότερος εἰς τὴν ἡλικίαν· καὶ παρρησίᾳ καὶ μὲ πολ-
„ λῆ θάρρος ἐσυμβούλευεν αὐτὸν, ὅτι, ἀ-
„ δίκως καὶ παράλογος ὀργίζεται καὶ τοῦ
„ ἀπταίστε Γωάννε τῶ Χρυσοστόμε, καὶ ὅτι
„ δὲν πρέπει τινὰς νὰ καταδικάζῃ ἄνθρω-
„ πον, ἀνίσως πρῶτον δὲν ἐξετάσῃ κα-
„ ταλεπτῶς τὴν αἰτίαν, καὶ τὸ σφάλμα τῶ
„ ἀνθρώπε ἐκείνε· διότι καὶ ὁ Θεὸς, καὶ μὲ
„ ὅλον ὁπῶ ἠξεύρει τὰ πάντα πρὸ τοῦ νὰ
„ γένῃ, καὶ προβλέπει τὰ μέλοντα ὡς ἐνε-
„ στῶτα· ὅμως λέγει ἡ Α'γία Γραφὴ, ὅτι
„ ἐκατέβη ἀπὸ τὸν οὐρανὸν μόνος τε εἰς τὰς
„ πόλεις τῆς Σοδόμων, νὰ ἰδῇ, ἂν ἀλη-
„ θῶς ἥμαρτον οἱ Σοδομῖται, ἢ ὄχι, διὰ
„ νὰ ἠξεύρῃ. „ κραυγὴ Σοδόμων καὶ Γο-
„ μόρρας πεπλήθυνται πρός με, καὶ αἱ ἁ-
„ μαρτίαι αὐτῆς μεγάλαι σφόδρα. καταβὰς
„ δὲν ὄψομαι, εἰ κατὰ τὴν κραυγὴν αὐτῆς
„ τὴν ἐρχομένην πρός με συντελοῦνται· εἰ
„ δὲ μή, ἵνα γνῶ. Τοῦτο δὲ ἐποίησεν ὁ
„ Παντέφορος Κύριος, διὰ νὰ μᾶς δώσῃ
„ παράδειγμα, νὰ μὴν πιστεύωμεν παρευ-
„ θὺς εἰς τὰ λόγια τῶν κατηγόρων· ἀλλὰ
„ μόνοι μας νὰ ἐξετάζωμεν πρότερον, ἕως
„ ἂν νὰ πληροφορηθῶμεν, ἐὰν ἔτως ἔχῃ ἡ
„ ἀλήθεια, καθὼς ἀκούομεν. λοιπὸν καὶ σὺ
„ (ἔλεγε πρὸς τὸν θεῖον Κύριλλον) πρέ-
„ πει πρῶτον νὰ ἐξετάζεσαι, καὶ ἔπειτα νὰ
„ ὀργίζεσαι, ἐὰν εὕρῃς εὔλογον αἰτίαν τῆς
„ ὀργῆς. διότι, πολλοὶ ἀπὸ ἐκείνες ὁποῦ
„ ἦσαν μὲ σὲ εἰς τὴν ἐν Ἐφέσῳ Συνό-
„ δον, φανερὰ σὲ κατηγόρουν, πῶς ἀδίκως
„ θυμόνεσαι καὶ τῶ αὐτῶ Γωάννε· καὶ πῶς,
„ μὲ τὸ νὰ ἦσαι συγχρωῆς τῶ Θεοφίλε,
„ μιμῆσαι καὶ παῦτα τὴν κατάστασιν ἐκεί-
„ νε. Ἔπειδὴ, καθὼς ἐκεῖνος ἐδημοσίευ-
„ σε τὴν μωρίαν τε φανερὰ, διώκωντας ἀπὸ
„ τὸν θρόνον τε, τὸν ἄπταιστον, καὶ ἅγιον,
„ καὶ ἠγαπημένον τῶ Θεῶ Γωάννην· ἔτζι καὶ
„ σὺ πάμνεις, κατηγορῶντας καὶ βλασφημῶν-
„ τας τὴν δόξαν τε διωγμένε, καὶ μὲ ὅλον
„ ὁπῶ αὐτὸς πρέπει εἶναι ὑποταμένος.

Καὶ πάλιν ὁ αὐτὸς Α'γιος Γ'σίδωρος ἔγραψεν ἄλλην ὑπιστολὴν εἰς τὸν αὐτὸν θεῖον Κύριλλον, καὶ τῶ λέγει ταῦτα· „ Μὲ φο-
„ βερίζεν τὰ παραδείγματα ὁπῶ εἶναι εἰς
„ τὴν θείαν Γραφὴν, καὶ μὲ βιάζεν νὰ σὲ
„ γράφω ἐκεῖνα ὁποῦ εἶναι χρειαζόμενα.
„ Ἐὰν ἐγὼ εἶμαι Παπίρσε, καθὼς μὲ ὀ-
„ νομάζεις, φοβᾶμαι τὴν παιδίαν, ὁπῶ
„ ἔλαβεν ὁ Ἠλεὶ ὁ ἱερεὺς εἰς τὸν πα-
„ λαιὸν νόμον, διὰ τὶ δὲν ἐπαίδευσε κα-
„ θὼς ἔπρεπε, τοὺς υἱούς του ὁπῶ ἥμαρτον.
„ Ἐὰν δὲ πάλιν ἐγὼ εἶμαι υἱὸς σε, κα-
„ θὼς μόνος με τὸ ἠξεύρω, φοβοῦμαι, μή
„ με καταλάβῃ ἡ παίδευσις ἐκείνη, ὁπῶ ἔ-
„ λαβον

„ λαβεν ὁ Ἰωνάθαν ὁ υἱὸς τῦ Σαὺλ, δι' „ τί, δυνάμενος νὰ ἐμποδίσῃ τὸν πατέρα „ τε, ὁπῦ ἐζήτει μαγείας, δὲν τὸν ἐμπόδισεν „ ἀπὸ τὴν ἁμαρτίαν. Διὰ τῦτο ἐκεῖνος „ ὡρῶτον ἐφονεύθη εἰς τὸν πόλεμον. λοιπὸν „ διὰ νὰ μὴ καταδικασθῶ ἐγὼ, σᾶ „ λέγω, ἐκεῖνα ὁπῦ εἶναι εἰς ὠφέλειάν σε. „ καὶ διὰ νὰ μὴ καταδικασθῇς καὶ σὺ ἀπὸ τὸν „ ἀῶροσωπόλημπτον καὶ δίκαιον Κριτὴν, ἄ„ κουσόν με· ῥίψαι τὸν θυμὸν ὁπῦ ἔχεις „ μὲ τῦ ἀποθανόντος, καὶ μὴ συγχύζης „ τὴν Ἐκκλησίαν τῦ ζώντος, καὶ ῶροξε„ νῆς εἰς αὐτὴν παραχάς.

Καὶ πάλιν εἰς ἄλλο μέρος τῆς Ἐπιστολῆς τῦ λέγει· „ Μὲ ἐρωτᾷς, διὰ τί, καὶ „ πῶς ἐζωρίσθη ὁ Ἰωάννης; πλὴν ἐγὼ „ καταλεπτῶς δὲν θέλω νὰ σᾶ ἀποκριθῶ, „ διὰ νὰ μὴ φαίνωμαι, πῶς ὀνειδίζω καὶ „ κατηγορῶ τὺς ἄλλες. πῦτο μόνον σᾶ „ λέγω, ὅτι, παρανόμοι πολλοὶ, ἀδίκως „ κατ' ἐκεῖνα, ἐτελείωσαν τὴν καρίαν τους· „ καὶ μὲ ὀλιγολογίαν σᾶ φανερόνω τὴν κατά„ σασιν τῆς Αἰγύπτε, εἰς τὴν ὁποίαν γει„ τονεύει. Ἡ Αἴγυπτος, τὸν Μωϋσῆν „ ἀρνήθη, καὶ εἰς τὸν Φαραὼ ἐδέλθυσε. „ τὺς ταπεινὺς ἐπλήγωσε μὲ μάστιγας· „ τὺς κοπιῶντας Ἰσραηλίτας ἐβασανίσε. „ Πόλεις τῆς ἔκτιζαν, καὶ αὐτὴ τὸν μισθὸν „ τῦ ἐργατῦ δὲν ἐπλήρωσεν. Εἰς ταῦτα „ καὶ τὰ πιαῦτα ἔργα ἡ Αἴγυπτος χολάζεσα, ἐφύβωσε τὸν Θεόφιλον, ὅστις ἐ„ τίμα τὸν χρυσὸν ὡς Θεόν. αὐτὸς μὲ τὺς „ ὁμόφρονάς τε, ἐμίσησε, καὶ ἐλύπησε τὸν „ ἠγαπημένον ἄνθρωπον τῦ Θεῦ, καὶ θεο„ κήρυκα Ἰωαννῆν. Ἀλλ' ὁ οἶκος τῦ Δα„ βὶδ αὐξαίνει μᾶλλον, καὶ σερεόνεται, ὁ δὲ „ οἶκος τῦ Σαὺλ ἐλατόνεται καὶ ὀλιγο„ σείει, καθὼς βλέπεις.

Ταῦτα τὰ γράμματα τῦ Ἁγίε Γρηγορίε ἀναγινώσκωντας ὁ Θεῖος Κύριλλος, ἄρχισε διὰ νὰ γνωρίζῃ τὸ σφάλμα τε, καὶ νὰ διορθύνεται. Πλὴν τότε τὸ ἐγνώρισε καθαρὰ, καὶ τότε ἐντελῶς ἐδιορθώθη, ἀφ' ἧς εἶδε τὴν ἀπόλυθον ὀπτασίαν. Ἐφαίνη εἰς τὸν ὕπνον τῦ Ἁγίε Κυρίλλε μίαν φορὰν, πῶς δρέσκετο εἰς σένα τόπον πολλὰ ὡραῖον, καὶ γεμάτον ἀπὸ χαρὰν ἀνεκλάλητον, εἰς τὸν ὁποῖον ἔβλεπε τὸν Ἀβραὰμ, τὸν Γραὰκ, τὸν Γακὼβ, καὶ ἄλλες θαυμασὲς καὶ ἐνδόξες ἀνδρας τῆς παλαιᾶς Διαθήκης. Ὁμοίως ἔβλεπεν εἰς αὐτὸν καὶ πολλὲς Ἁγίνες τῆς νέας χάριτος τῦ Εὐαγγελίε. Εἰς τὸν τόπον δὲ ἐκεῖνον ἔβλεπε καὶ σένα Ναὸν φωτεινότατον, τῦ ὁποίε ἡ ὡραιότης ἦτον ἀνερμήνευτος. μέσα δὲ εἰς τὸν Ναὸν ἦκουε πλῆθος πολὺ, ὁπῦ ἔψαλλαν μελῳδικώτατα. ἐμβαίνωντας δὲ καὶ ὁ Ἅγιος μέσα εἰς τὸν Ναὸν, ὅλος μὲ ἔγινεν ἐνθαμβος εἰς τὸν νῦν ἀπὸ τὴν θεωρίαν τῆς ἐκεῖ· ὅλος δὲ ἐγέμισεν ἀπὸ χαρὰν καὶ γλυκύτητα εἰς τὴν καρδίαν, διότι ἔβλεπεν ἐκεῖ τὴν Κυρίαν Θεοτόκον, σχηκυκλωμένην ἀπὸ πλῆθος Ἁγίων Ἀγγέλων, καὶ λάμπασαν ἀπὸ δόξαν ἄῤῥητον ὁλοτρόγυρα. ἔβλεπε δὲ καὶ τὸν Ἅγιον Ἰωάννην τὸν Χρυσόσομον, ὁπῦ ἐσέκετο κοντὰ εἰς τὴν Θεοτόκον μὲ μεγάλην τιμὴν, καὶ ἄῤῥαπτον ἀπὸ φῶς θαυμασὸν, ὡς Ἄγγελος Θεῦ, κρατῶν εἰς τὰς χεῖρας καὶ τὸ βιβλίον τῆς διδαχῆς τε. ἦσαν δὲ μαζὶ μὲ τὸν Χρυσόσομον καὶ ἄλλοι πολλοὶ ἔνδοξοι ἄνδρες, σχατεκόμενοι εἰς αὐτὸν ὡσὰν ὑπηρέται, ὅλοι ἁρματωμένοι, καὶ τάχα ὡσὰν ἑτοιμασμένοι, διὰ νὰ κάμεν ἐκδίκησιν. Ταῦτα βλέπων ὁ θεῖος Κύριλλος, ἠγάπα νὰ ὑπάγῃ νὰ σροσκυνήσῃ τὴν Κυρίαν Θεοτόκον, καὶ δὶ καὶ ἔδραμε σρὸς αὐτὴν, διὰ νὰ τὴν σροσκυνήσῃ· ἀλλ' εὐθὺς ὁ Ἅγιος Ἰωάννης μὲ τὺς δορυφόρες τε, ἔδραμεν ἐναντίον τε μὲ θυμὸν, καὶ ὄχι μόνον τὸν ἐμπόδισεν ἀπὸ τὸ νὰ πλησιάσῃ κοντὰ εἰς τὴν Θεοτόκον, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τὸν Ναὸν ἐκεῖνον τὸν ἀπεδίωξεν. Ὁ δὲ Ἅγιος Κύριλλος εἰς καιρὸν ὁπῦ ἐσέκετο σύντρομος, συλλογιζόμενος πῶς ὠργίζετο κατ' αὐτῦ ὁ Χρυσόσομος, καὶ τὸν ἐδίωκεν ἀπὸ τὸν Ναὸν, ἰδὲ ἀκόμη ἀπὸ τὴν Δέσποιναν, ὁπῦ ἐμεσίτδε, καὶ ἔλεγε σρὸς τὸν Ἰωάννην νὰ τὸν συγχωρήσῃ, καὶ ἀπὸ τὸν Ναὸν ἐκεῖνον νὰ μὴν τὸν ἀποδιώξῃ· ἐπειδὴ ὄχι ἀπὸ κακίαν, ἀλλὰ ἀπὸ ἄγνοιαν ἔλαβε κατ' αὐτῦ κακὴν ὑπόληψιν. „ σύγγνωθι..... „ ἀγνοίᾳ δὲ τὴν ἔβγαλε σᾶ φαύλην ὑπόλη„ ψιν σροσεκτήσατο. καὶ δηλώσει τῦ παύσαν „ μὲ τὴν ὀπίγνωσιν ἀποκτήσασθαι. (1) Ὁ δὲ Ἰωάννης ὑπεκρίνετο, πῶς δὲν ἔστεργε νὰ τὸν

(1) Τὰ λόγια παῦτα, ὁμοίως καὶ τὰ κάτωθεν, εἶναι τῦ Ἀνωνύμε συγγραφέως τε Βίε τε Χρυσοσόμε. ὅστις σωτυμώτερα ἀναφέρει τὴν ὀπτασίαν παύτην.

τὸν συγχωρήσῃ. Τότε λέγει πρὸς τὸν Ἰωάννην ἡ Θεοτόκος· διὰ τὴν ἀγάπην μου συγχώρησαί τον· ἐπειδὴ πολλὰ ἠγωνίσθη διὰ τὴν τιμήν μου, καταιχύνας τὸν ὑβριστήν μου Νεστόριον, καὶ ἐμένα Θεοτόκον ἀνακηρύξας εἰς τοὺς ἀνθρώπους. „ Σύγγνωθι ἐμοῦγε ἕνεκα· „ πολλὰ γὰρ διαπεπόνηκεν ὑπὲρ ἐμοῦ, Νε„ στόριον καταιχύνας τὸν ὑβριστὴν, κἀμὲ „ Θεοτόκον ἀνακηρύξας. Ταῦτα ὡς ἤκουσεν ἀπὸ τὴν Θεοτόκον ὁ Χρυσόστομος, εὐθὺς κατεπράϋνε, καὶ ἐναγκαλισάμενος τὸν Ἅγιον Κύριλλον, ὡς φίλος φίλον, φιλικῶς καὶ γλυκερῶς ἐν ἀγάπῃ αὐτὸν ἠσπάζετο, καὶ οὕτως εἰρήνευσαν καὶ ἐφιλιώθησαν καὶ οἱ δύω Ἅγιοι πρὸς ἀλλήλους ἐν τῇ ὀπτασίᾳ ἐκείνῃ, διὰ μεσιτείας τῆς Θεοτόκου.

Ἐξυπνήσας λοιπὸν ὁ Ἅγιος Κύριλλος, καὶ στοχαζόμενος μὲ ἀκρίβειαν τὴν ὀπτασίαν ταύτην, ἐμετενόει πολλὰ, καὶ μόνος τὸν ἑαυτόν του ἐκατηγόρει, πῶς εἶχε πάθος τόσον καιρὸν, μάταιον καὶ ἀσυλλόγιστον, εἰς τόσον εὐάρεστον τῷ Θεῷ, καὶ ἁγιώτατον ἄνδρα. Καὶ εὐθὺς συναθροίσας ὅλους τοὺς Ἐπισκόπους τῆς Αἰγύπτου, ἔκαμεν ἑορτὴν καὶ πανήγυριν μεγάλην τοῦ Χρυσοστόμου. ἔγραψε τὸ ὄνομά του, καὶ τὸ ἐμνημόνευεν μετὰ τῶν μεγάλων Ἁγίων. ἐμακάριζεν αὐτὸν κατ' ἔτος μὲ ἐγκωμιαστικοὺς λόγους· ἔγραψε τὸν βίον του εἰς σχέδια, ἀπὸ τὰ ὁποῖα μετὰ ταῦτα συνέγραψε τὸν βίον τοῦ Χρυσοστόμου, τὸν εὑρισκόμενον εἰς τὰ Χρυσοστομικὰ, Γεώργιος ὁ Ἀλεξανδρείας. Καὶ ἔτζι ἀσυκώθη ὁ μῶμος αὐτὸς ἀπὸ τὴν ἁγιότητα τοῦ θείου Κυρίλλου.

Ἀπὸ τότε λοιπὸν καὶ ὕστερα ἐπέρνα τὸν ὑπόλοιπον χρόνον τῆς ζωῆς του ὁ Μακάριος Κύριλλος, μὲ πολιτείαν θαυμάσιον, ποιμαίνων τὸ λογικὸν αὐτοῦ ποίμνιον εἰς νομὰς ζωηφόρους· πάντας ὁδηγῶν εἰς τὴν ὁδὸν τῆς σωτηρίας, καὶ μὲ μεγάλην σοφίαν, καὶ ποιμαντικὴν ἐπιστήμην, ἐλευθερόνωντας ἀπὸ τὴν πλάνην τοῦ διαβόλου τοὺς πεπλανημένους. Ταύτης δὲ τῆς σοφίας, καὶ ἐπιστήμης του, ἀπόδειξις ἀρκετὴ εἶναι, τὸ ἀκόλουθον διήγημα· τὸ ὁποῖον θέλομεν προσθέσει ἐδῶ, ὡσὰν ἕνα γλύκυσμα τῶν ἀκροατῶν, καὶ οὕτω νὰ δώσωμεν τέλος τοῦ λόγου.

Διηγεῖται ὁ Ἀββᾶ Δανιὴλ εἰς τὸ πατερικὸν, ὅτι εἰς τὰ κατώτερα μέρη τῆς Αἰγύπτου ἦτον ἕνας γέρων Ὅσιος, Ἅγιος μὲν κατὰ τὴν πολιτείαν, κατὰ δὲ τὸν νοῦν ἁπλοῦς καὶ χονδρός. ὅθεν ἀπὸ τὴν ἁπλότητά του, ἐφρονοῦσε, καὶ ἔλεγεν, ὅτι ὁ Μελχισεδὲκ εἶναι Υἱὸς Θεοῦ. τοῦτο ἀνήγγειλάν τινες εἰς τὸν Ἅγιον Κύριλλον· ὁ ὁποῖος προσκαλεσάμενος τὸν Γέροντα ἐκεῖνον, καὶ μαθὼν, ὅτι ποιεῖ σημεῖα καὶ θαύματα, καὶ ὅ,τι ζητήσῃ ἀπὸ τὸν Θεὸν, τοῦ τὸ φανερόνοι ὁ Θεός· ἐμεταχειρίθη τοιαύτην σοφίαν, καὶ λέγει πρὸς τὸν Γέροντα μὲ πραότητα· „ Ἀββᾶ, ἕνας λογισ„ μὸς μοῦ λέγει, πῶς ὁ Μελχισεδὲκ εἶναι „ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ, καὶ ἄλλος πάλιν λογισμὸς „ μοῦ λέγει, πῶς δὲν εἶναι Υἱὸς Θεοῦ, ἀλλὰ ἄνθρωπος, καὶ ἀρχιερεὺς τοῦ Θεοῦ· καὶ ἔχω περὶ τούτου ἀμφιβολίαν. Ὅθεν ἐπὶ τούτου σὲ ἔκραξα, καὶ σὲ παρακαλῶ νὰ παρακαλέσῃς τὸν Θεὸν, νὰ σοῦ ἀποκαλύψῃ τὸ ἀληθὲς, διὰ νὰ τὸ φανερώσῃς καὶ εἰς ἐμένα. Ὁ δὲ γέρων τοῦτο ἀκούσας, καὶ ἐλπίζωντας εἰς τὴν πολιτείαν του, ἀπεκρίθη μὲ θάρρος καὶ παρρησίαν· ἄφες με Δέσποτα νὰ παρακαλέσω τὸν Θεὸν τρεῖς ἡμέρας περὶ τούτου· καὶ ὅ,τι μοῦ ἀποκαλύψῃ ὁ Θεὸς, θέλω τὸ φανερώσω καὶ εἰς τὴν μεγάλην ἁγιωσύνην σου.

Καὶ λοιπὸν πηγαίνωντας ὁ γέρων εἰς τὸ κελλίον του, ἐκλείσθη τρεῖς ἡμέρας, καὶ παρεκάλει θερμῶς τὸν Κύριον νὰ τοῦ φανερώσῃ περὶ τοῦ Μελχισεδέκ. ἀποκαλυφθεὶς δὲ τὴν ἀλήθειαν ἐκ Θεοῦ, ἐγύρισε πρὸς τὸν Ἅγιον Κύριλλον, καὶ τοῦ λέγει· ἄνθρωπος εἶναι, δέσποτα, ὁ Μελχισεδὲκ, καὶ ὄχι Υἱὸς Θεοῦ. Ὁ δὲ Ἅγιος τοῦ εἶπε, καὶ πόθεν τὸ ἠξεύρεις Πάτερ; ὁ γέρων ἀπεκρίθη· Ὁ Θεὸς μοῦ ἐφανέρωσεν ὅλους τοὺς Πατριάρχας ἕνα καθ' ἕνα, ἀπὸ τοῦ Ἀδὰμ ἕως τοῦ Μελχισεδέκ· τοὺς ὁποίους εἶδον ὅλους ὁποῦ ἀπέρασαν ἔμπροσθέν μου· καὶ ὅταν ἦλθεν ὁ Μελχισεδὲκ νὰ ἀπεράσῃ, εἶπέ μοι Ἄγγελος Κυρίου, ἰδοὺ, οὗτος εἶναι ὁ Μελχισεδέκ. ἐπληροφορήθηκα λοιπὸν Δέσποτα, ὅτι ἀληθῶς ἔτζι εἶναι. Τότε ὁ Ἅγιος Κύριλλος εὐχαριστήσας τὸν Κύριον, ἐχάρη πολλὰ, πῶς ἠλευθέρωσεν ἀπὸ τὴν πλάνην τὸν γέροντα, καὶ ἀπέλυσεν αὐτὸν ἐν εἰρήνῃ. Ἀπελθὼν δὲ ὁ γέρων, ἐκήρυξεν εἰς ὅλους, ὅτι ὁ Μελχισεδὲκ εἶναι ἄνθρωπος, καὶ ὄχι Υἱὸς Θεοῦ. μὲ τοιαύτην σοφίαν καὶ μέθοδον

τῶ Ἁγίῳ, ὡδηγήθη ὁ ἁπλοῦς Γέρων εἰς τὴν ἐπίγνωσιν τῆς ἀληθείας.

Ἀφ' οὗ δὲ ὁ Ἅγιος Κύριλλος ἔζησεν εἰς τὸν θρόνον τῆς Ἀλεξανδρείας χρόνες ὁλοκλήρους τριάκοντα δύω, καὶ ἐσωώθησε πολλὰ βιβλία ψυχαφελῆ καὶ ὀρθόδοξα, ἀπὸ τὰ ὁποῖα τὰ πλέον ἐξαίρετα, εἶναι οἱ Θησαυροὶ, καὶ τὰ ὀνομαζόμενα Γλαφυρὰ εἰς τὴν Παλαιὰν Γραφήν· καὶ ἀφ' οὗ ἐκαθάρισεν, εἰς τὰς ἡμέρας τε, τὴν Ἐκκλησίαν τοῦ Χριστοῦ ἀπὸ τὰς αἱρέσεις, παρέδωκε τὴν Ἁγίαν ψυχήν τε εἰς χεῖρας Θεοῦ, κατὰ τὴν ἐννάτην τοῦ Ἰουνίου, εἰς τὴν ὁποίαν ἑορτάζεται ἡ καθ' αὐτὸ καὶ κυρία μνήμη αὐτοῦ· (εἰς γὰρ τὴν δεκάτην ὀγδόην τοῦ Γενναρείου μηνὸς, δὲν εἶναι ἡ μνήμη τῆς τελευτῆς τε, ἀλλὰ ἡ μνήμη τῆς φυγῆς αὐτοῦ· δηλαδὴ τῆς ἀπὸ Ἀλεξανδρείας εἰς Ἔφεσον ἴσως ἀναβάσεως αὐτοῦ· ἀξία γὰρ ἑορτῆς ἐκείθη ἡ πιαύτη τοῦ Ἁγίου φυγὴ, διὰ τὶ ἐσάθη αἰτία πολλῶν ἀγαθῶν εἰς τὴν Ἐκκλησίαν τοῦ Χριστοῦ· καθ' ὅτι δι' αὐτῆς, ἡ μὲν Ἁγία καὶ Οἰκουμενικὴ τρίτη Σύνοδος συνεκροτήθη. ἡ τοῦ Νεστορίου βλάσφημος αἵρεσις ἐξωσρακίθη, καὶ ἡ ὀρθοδοξία τῆς Πίστεως εἰς τὴν Οἰκουμένην ἐπυρύχθη. μαρτυροῦσι δὲ τοῦτο, καὶ ἄλλα πολλὰ, μάλισα δὲ οἱ ἐν τῇ δεκάτῃ ὀγδόῃ τοῦ Γενναρείου ὁρισκόμενοι στίχοι ἔτοι·

Φυγῆς Κυρίλλου σήμερον μνήμην ἄγει
Ἀλλ' ἡ τελευτῆς, τῆς ἀειμνήστου Κτίσις.

Τὸ δὲ σιγῆς (ἀντὶ φυγῆς) ὁρισκόμενον ἐν τοῖς τετυπωμένοις Μηναίοις, τυπογραφικὸν σφάλμα ἐστίν. Ὁμοίως ὀξ ἀντιστρόφου μαρτυροῦσι τοῦτο, καὶ οἱ ἐν τῷ χειρογράφῳ σωζαρισῇ ὁρισκόμενοι στίχοι ἔτι, κατὰ τὴν θ'. τοῦ Ἰουνίου Μηνός.

Θανὼν Κύριλλος, τῆς Ἀλεξάνδρου Πάπας
Πρὸς Κύριον μετῆλθε πάντων κυρίων.
Εὔρατο τύμβῳ χθών, σύνατον Κύριλλος ἐς ἦμαρ.

Παρεσάθη δὲ μόνη αὐτὴ ἡ Κυρία καὶ Δέσποινα Θεοτόκος, εἰς τὸν θάνατον τοῦ Ἁγίου Κυρίλλου, καὶ ἐπεσκέφθη τὸν δοῦλόν της μετὰ ὁπιμελείας· ὅτι καὶ αὐτὸς εἰς τὴν ζωήν τε τὴν ἐθέλησε πιστῶς, καὶ ἠγωνίθη πολλὰ ὑπὲρ τὴν τιμήντης ὁ τρισμακάριστος. Καὶ τώρα δείκνυται εἰς τοὺς Οὐρανοὺς, καὶ σωαγάλλεται μὲ ὅλους τοὺς χορεὺς τῶν Ἀγγέλων, μὲ Πατριάρχας, μὲ Προφήτας, μὲ Ἀποστόλους, μὲ Ἱεράρχας, καὶ μὲ ὅλους ἁπλῶς τοὺς ἀπ' αἰῶνος Ἁγίους. ὀξαιρέτως δὲ καὶ μάλιστα μὲ τὸν Ἄνορον, καὶ ἠγαπημένον τε φίλον, Θεῖον Γωάννην τὸν Χρυσόστομον, καὶ παρίσαται ἀμέσως εἰς τὸν θρόνον Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ, καὶ τῆς Παναχράντε αὐτοῦ Μητρὸς, ὑπὲρ ὧν ὑπερμάχησε καὶ ἐκακοπάθησε, καὶ τὴν Παναγίαν καὶ Ὁμοούσιον Τριάδα ἀπαταπαύσως παρακαλεῖ ὑπὲρ ὅλης τοὺς Χριστιανοὺς, ἵνα καὶ αὐτοὶ τύχωσι τῆς Βασιλείας τῶν Οὐρανῶν· ἧς γένοιτο πάντας ἡμᾶς ἐπιτυχεῖν, χάριτι καὶ φιλανθρωπίᾳ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ· ᾧ πρέπει πᾶσα δόξα σὺν τῷ Πατρὶ, καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν, καὶ ἀεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.